

عنوان مقاله:

گزارش نشست پژوهشی نقد آراء قضایی مبنی بر استناد محاکم ایران به معاهدات و اسناد بین المللی ؛

محل انتشار:

دوفصلنامه نقد و تحلیل آراء قضایی، دوره 2، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 65

نویسنده:

محمد مهدی توکلی - دکتری حقوق خصوصی دانشگاه تهران و مدیر داخلی دوفصلنامه نقد و تحلیل آراء قضایی

خلاصه مقاله:

بنابر اصل ۱۶۷ قانون اساسی و ماده ۳ قانون آیین دادرسی مدنی قاضی مکلف است مستند به قانون، رای صادر کند. یعنی مبنای حکمی رای دادگاه، باید قانون باشد و در موارد سکوت قانون، به منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر یا اصول کلی حقوقی مراجعه و استناد کند. در این میان سوال آن است که آیا اسناد و معاهدات بین المللی نیز به عنوان مبنای حکمی صدور رای قابل استناد است؟ و اگر پاسخ مثبت باشد این اسناد و معاهدات بین المللی با چه شرط یا شروطی به عنوان مبنای حکمی رای قابل استناد خواهد بود و در شمار کدام دسته از موارد مندرج در اصل ۱۶۷ قانون اساسی و ماده ۳ قانون آیین دادرسی مدنی می گنجد؟ مطابق با اصل ۷۷ قانون اساسی، عهدنامه ها، مقاوله نامه ها، قراردادهای و موافقت نامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد و مطابق با ماده ۹ قانون مدنی، مقررات عهدی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد در حکم قانون است. بنابراین معاهداتی که ایران با رعایت تشریفات شرایط مندرج در قانون اساسی به آنها پیوسته است، حکم قوانین داخلی را می یابد و مانند قوانین داخلی قابل استناد است. در این گزارش نشست نقد و تحلیل رای، دو رای یکی با موضوع قبول کسب تابعیت ایرانی برای یکی از اتباع افغانستان و دیگری با موضوع الزام خوانده به طلاق زوجه مورد بررسی واقع شده است که شیوه استناد دادگاه صادرکننده رای به معاهدات بین المللی در بوته نقد و بررسی از حیث میزان انطباق پذیری با اصول صدور رای و مستندسازی قانونی آرا قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

معاهدات بین المللی، اسناد بین المللی، تابعیت، احوال شخصیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1764173>

